

4. APRIL 2022

Elever i Sankt Annæ Gymnasiekor blev udsat for seksualiseret kultur og krænkende adfærd

Enkelte medarbejdere på Sankt Annæ Gymnasium har i perioder mellem 1981 og 2001 udsat elever i skolens gymnasiekor for seksuelle krænkelse og har skabt et seksualiseret miljø. Det viser advokatundersøgelsen, som blev bestilt af Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning. Rektor på Sankt Annæ Gymnasium, Anette Holst kalder det helt uacceptabelt og et stort tillidsbrud. "Vi undskylder overfor de elever, der har oplevet disse krænkelse. Det er et klart svigt, at ingen har forhindret det i at ske," siger hun.

Advokatundersøgelse af forholdene omkring Sankt Annæ Gymnasium i Valby er nu afsluttet. De forhenværende elever på skolen, der har bidraget til undersøgelsen, var her til morgen inviteret til møde på Københavns Rådhus, hvor en repræsentant for advokatfirmaet Bech-Bruun sammen med skolens nuværende rektor Anette Holst, og administrerende direktør i Børne og Ungdomsforvaltningen Tobias Børner Stax orienterede om advokatundersøgelsens fund og konklusioner.

Den eksterne advokatundersøgelse viser, at der i en periode fra 1981-2001 har været et seksualiseret miljø i gymnasiekoret. Ni tidligere elever, der i den periode sang i gymnasiekoret, har til advokaterne fortalt om verbale og fysiske krænkelse, de har oplevet i deres studietid på Sankt Annæ Gymnasium.

Advokaterne konstaterer også, at de ingen henvendelse har fået om lignende oplevelser efter 2001.

Ifølge indberetningerne fra de tidligere elever var det enkelte lærere, der opførte sig grænseoverskridende. Ingen af disse lærere er i dag ansat på Sankt Annæ Gymnasium. Det seksualiserede miljø omkring gymnasiekoret kom både til udtryk i hverdagen og i forbindelse med korets koncerter, fester og rejser.

Flere af pigerne i gymnasiekoret oplevede f.eks. uønskede berøringer, kys og kærtegn, sjofle vittigheder, grænseoverskridende handlinger og opfordring til sex. Der var eksempler på lærere, der ikke holdt passende

afstand til eller som direkte "lagde an" på elever, og der forekom også kærlighedsforhold mellem lærere og elever.

- Det er utrolig trist og selvsagt helt uacceptabelt, det, de tidligere elever har oplevet. Jeg er rystet over, at nogle af de voksne, der skulle passe på de unge piger, i stedet skabte en grænseoverskridende kultur omkring gymnasiekoret. Jeg vil sige undskyld både til de elever, der har oplevet disse krænkelser, og til de andre elever, der måtte være vidner til det. Det er et klart svigt, at ingen har forhindret, at det skete, siger rektor på Sankt Annæ Gymnasium Anette Holst.

I interviews med advokaterne gav flere af de tidligere elever fra Sankt Annæ Gymnasium udtryk for, at det seksualiserede miljø omkring gymnasiekoret, var så tydeligt, at det måtte være åbenlyst for alle. Flere gav udtryk for, at det som elev kunne "betale sig" at flirte med lærerne for at opnå fordele.

-Det er dybt alvorligt, at nogle læreres totalt uacceptable adfærd har været med til at ødelægge gymnasietiden for nogle af Sankt Annæ's elever - både for dem, som har oplevet krænkende adfærd på egen person og for deres kammerater, der på den måde er blevet en del af et usundt miljø. Vi kan læse i rapporten, at der er elever, der har trukket sig fra at synge i et gymnasiekor, de ellers holdt meget af. Oplevelsen af, at det kan fremme ens muligheder hvis man spiller med i et seksualiseret miljø, er udtryk for en syg kultur etableret af voksne professionelle, der skulle undervise og danne unge mennesker - ikke krænke dem, siger administrerende direktør i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning Tobias Børner Stax.

Tidligere elever kontaktede rektor

Københavns Kommune bestilte advokatundersøgelsen af forholdene på Sankt Annæ Gymnasium i juni 2021. Kort forinden havde historier i flere medier beskrevet, at der i DR's pigekor havde hersket en seksualiseret og grænseoverskridende kultur med fysiske og verbale krænkelser af sangerne, og at det var ledende medarbejdere omkring koret, der stod bag krænkelserne.

Efter mediernes historier om DR-koret blev rektor på Sankt Annæ Gymnasium Anette Holst kontaktet af flere tidligere elever, der fortalte, at der også havde fundet krænkelser sted overfor elever i Sankt Annæ Gymnasiekor. Indholdet af henvendelserne fra de tidligere elever var så alvorligt, at ledelsen på Sankt Annæ Gymnasium sammen med Københavns Kommune besluttede at iværksætte den eksterne advokatundersøgelse for at få afdækket mulige tilfælde af seksuel chikane, krænkelser eller overgreb overfor gymnasiets elever og medlemmerne af gymnasiets kor.

-De første meldinger fra tidligere elever gjorde os bekymret for omfanget af krænkelserne – hvad var der foregået, og hvor længe stod det på? Vi blev hurtigt klar over behovet for en grundig, ekstern undersøgelse af forholdene omkring koret, så vi ikke skulle undersøge os selv i noget, der kunne være meget alvorligt. Det skylder vi de tidligere elever, der havde modet til at stå frem med deres oplevelser og også de forhenværende ansatte, som blev klandret for uacceptabel adfærd, siger Tobias Børner Stax.

-Det berørte mig meget, at de tidligere elever rakte ud til mig og fortalte om, hvad de og andre sangere i koret har oplevet. Mange af dem, der har bidraget til undersøgelsen her, havde nok helst lagt det hele bag sig. Jeg vil gerne takke for, at de alligevel har stillet sig til rådighed og fortalt, hvad der skete. Det er modigt og vigtigt, siger Anette Holst.

39 tidligere elever har bidraget

I de syv måneder, advokatundersøgelsen stod på, har i alt 39 tidligere elever på Sankt Annæ Gymnasium henvendt sig til advokaterne for at fortælle om deres oplevelser. Advokaterne har også af egen drift kontaktet en tidligere elev, som blev nævnt i 2.-håndsberetninger fra flere andre elever, og de har interviewet nogle andre lærere, der havde tilknytning til koret i perioden 1981-2001.

En særlig del af undersøgelsen har drejet sig om at afdække, om der på noget tidspunkt er elever, forældre eller andre, der har klaget eller udtrykt bekymring over studiemiljøet på Sankt Annæ Gymnasium. Men der er hverken fundet henvendelser til skolens ledelse eller til Københavns Kommune.

Det fremgår dog af undersøgelsen, at i hvert fald enkelte personer i skolens ledelse på et tidspunkt har kendt til, at der var en lærer og en elev, der var i et forhold og boede sammen. Ved en bestemt lejlighed blev det nemlig nødvendigt, at lade en af lærerens kolleger overtage eksaminationen af den pågældende elev.

Det er advokaternes vurdering, at ingen af de hændelser, der er beskrevet i advokatundersøgelsen, bør føre til politianmeldelse. Dermed konstaterer undersøgelsen også, at Københavns Kommune heller ikke umiddelbart vil kunne udbetale erstatninger, ligesom det er sket i DR-sagen. Det skyldes, at kommuner er underlagt et andet regelsæt end DR, og ikke må udbetale erstatninger til enkeltpersoner eller grupper af personer, medmindre det kan konkluderes med den fornødne sikkerhed, at kommunen i en eventuel retssag ville kunne dømmes til at betale erstatning.

GDPR-klage forsinkede undersøgelsen

Advokatundersøgelsen har været lang tid undervejs – blandt andet fordi der i løbet af efteråret indløb en klage til Datatilsynet. Klageren mente, at selve det at gennemføre undersøgelsen, er et brud på GDPR- og databeskyttelses-regler, da personkredsen omkring Sankt Annæ Gymnasiekor er så lille, at enkeltpersoner evt. kan identificeres. Klagesagen er ikke afgjort endnu.

Samtidig blev Sankt Annæ Gymnasium og Københavns Kommune kritiseret for, at advokatundersøgelsen kun havde været omtalt i medierne, og at man ikke kontaktede tidligere elever fra Sankt Annæ direkte eller i grupper på sociale medier for at fortælle, at undersøgelsen fandt sted.

Da Børne- og Ungdomsforvaltningen i december blev opmærksom på, at der stadig kunne være elever, der endnu ikke havde hørt om undersøgelsen, blev perioden for indberetninger til advokaterne forlænget, så flest muligt kunne bidrage med deres oplevelser.

- Der er bestemt mange dilemmaer forbundet med at bruge det redskab, som en advokatundersøgelse er. Og der er mange holdninger til, hvordan sådan en undersøgelse skal foregå – herunder forventningen om, at skolen af egen drift rækker ud til hver enkelt. Men der var bred medieomtale, da vi satte undersøgelsen i gang, og gymnasiets rektor gjorde selv direkte opmærksom på undersøgelsen overfor elever, forældre, ansatte og bestyrelsen og skrev om det på skolens hjemmeside. Og advokaterne fik hurtigt en række henvendelser fra tidligere elever, der ønskede at bidrage til undersøgelsen, så med den yderligere omtale hen over julen, er det vores oplevelse, at nyheden er kommet ret langt ud, siger Tobias Børner Stax.

I forbindelse med advokatundersøgelsen har Københavns Kommune også givet mulighed for, at tidligere elever, der har oplevet krænkelse, kan få bistand af psykologer. Der er dog ingen, der har henvendt sig, som har ønsket at gøre brug af dette tilbud.

I dag naturligt at tale om grænser

Der er sket meget med undervisningsmiljøet på landets skoler og gymnasier de seneste årtier. I 2004 kom der krav om studie- og ordensregler for de gymnasiale uddannelser, og på Sankt Annæ Gymnasium har der lige siden været meget præcist formulerede regler om bl.a. nultolerance for mobning, om gensidig respekt og hensyn til andre samt regler for lærer/elevrelationer.

Og mens advokatundersøgelsen har stået på, har rektor Anette Holst sammen med gymnasieelevernes elevråd og trivselsgruppe sat turbo på arbejdet med, hvordan man på skolen kan forebygge krænkelse, og hvad man som elev kan gøre, hvis det alligevel skulle ske. Et arbejde, der fortsætter sammen med elever fra både folkeskolen og gymnasiet og også skolens lærere og bestyrelse.

- I dag har vi mange initiativer, som hjælper med at sikre et sundt studiemiljø. For det første er der i dag omkring hvert kor et team af lærere, og på turnéer deltager altid lærere af begge køn. Men vi har også handlingsplaner, så alle ved, hvad de skal gøre, hvis der opstår situationer, hvor eleveres grænser bliver overtrådt. Og vi er i gang med at uddanne elevtrivsels-ambassadører, som man kan henvende sig til, hvis man oplever krænkende handlinger. Vi har i det hele taget stor fokus på, hvordan man kommunikerer om disse svære sager, så det bliver en naturlig del af kulturen at sige fra og tale om sine grænser, fortæller Anette Holst.

For administrerende direktør i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning Tobias Børner Stax er det vigtigt at bruge den viden, som undersøgelsen giver, til at forebygge, at noget tilsvarende kan ske igen.

-De erfaringer, man har gjort sig på Sankt Annæ Gymnasium, vil vi nu dele med ledelsen på andre skoler. Det er en mulighed for at få sat fokus på, at vi altid skal arbejde for et miljø uden krænkelse i alle vores tilbud til børn og unge i København. Jeg er overbevist om, at hele vores uddannelsessystem fra dagtilbud over skoler til gymnasier i dag har meget mere fokus på identitet, grænser, retten til at sige fra og afstandtagen fra krænkelse. Men her er en viden, der kan bruges til at tage de meget vigtige snakke med elever og medarbejdere igen, siger Tobias Børner Stax.

BOKS: Uddrag fra advokatrapporten:

“Det kan på baggrund af vores undersøgelse konkluderes, at studiemiljøet på SAG i den periode, hvor ind-beretterne har gået på SAG (1981-2001), generelt har været godt, men at i hvert fald en del af de tidligere elever har oplevet, at miljøet på skolen i 1980'erne og i 1990'erne i perioder var præget af, at nogle få (mandlige) lærere havde en upassende opførsel over for (kvindelige) elever.”

“Det er fælles for (næsten) alle de tidligere elever, der har henvendt sig, at de har været glade for deres tid på SAG, som de beskriver som en fremragende skole med dygtige og engagerede lærere. Der er flere anmeldere, der nævner, at de er blevet beriget med en fantastisk uddannelse og gode klasse-kammerater på SAG, og at de senere i livet har haft stor glæde af deres viden og erfaringer fra skolen.”

“I flere indberetninger beskrives imidlertid også en anden side af miljøet på skolen. Der er flere tidligere elever, der fortæller, at de oplevede studiemiljøet på SAG som ”seksualiseret”. De pågældende beskriver dette på forskellige måder. De fleste af disse indberetninger vedrører perioden 1981-1992, og i flere tilfælde tager indberetningen udgangspunkt i, at normerne for samværet på skolen var anderledes dengang, end de er i dag.

Der er enkelte elever fra årene efter 1992, der har henvendt sig, men ingen efter 2001."

BOKS Uddrag af advokatundersøgelsens kommissorium:

Undersøgelsens formål er at afdække og redegøre for omfanget og karakteren af mulig krænkende adfærd eller uønsket seksuel opmærksomhed overfor elever på Sankt Annæ Gymnasium (SAG), herunder overfor medlemmerne af koret og andre med forbindelse til koret.

Bech-Bruun skal desuden undersøge, om SAG, ledere/lærere på skolen eller andre relevante personer med tilknytning til SAG og/eller koret har modtaget klager fra elever eller andre, der har været tilknyttet SAG, om seksuel chikane eller anden krænkende adfærd.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune

BOKS: Fakta om advokatundersøgelsen

- Undersøgelsen er gennemført af advokatfirmaet Bech-Bruun i perioden juni 2021 – marts 2022
- Advokatfirmaet har modtaget indberetninger fra 39 personer, der alle er tidligere elever på Sankt Annæ Gymnasium og sangere i gymnasiets kor
- Alle henvendelser drejer sig om perioden 1981-2001. Der er ingen beretninger om krænkende hændelser siden 2001
- 9 af henvendelserne har været 1.-håndsberetninger, hvor tidligere elever har fortalt om krænkelse, de selv har været udsat for
- Resten af henvendelserne har været 2.- eller 3.- håndsberetninger om krænkelse, der er sket for andre end den, der har henvendt sig - eller det har været henvendelser, der beskriver et generelt seksualiseret miljø omkring koret
- Alle indberetningerne til advokaterne omhandler seks tidligere ansatte på Sankt Annæ Gymnasium i perioden 1981-2001. Ingen af de seks er i dag ansat på skolen
- Alle indberettede er blevet inviteret til at uddybe deres oplevelser ex i et interview hos advokaterne. Nogle har valgt at fortælle anonymt om hændelserne

- Herudover er enkelte tidligere og nuværende ansatte på Sankt Annæ Gymnasium (der også var ansat på skolen i perioden 1981-2001) blevet interviewet til undersøgelsen. Ingen af disse er nævnt i indberetninger fra de tidligere elever, og de er alene interviewet mhp. at høre deres opfattelse af den omtalte periode
- Advokatundersøgelse har været uden tidsmæssig afgrænsning, og både nuværende og tidligere elever på skolen har kunnet henvende sig til advokatfirmaet Bech-Bruun - uanset om de sang i gymnasiekoret eller ej
- [Resumeet af rapporten kan hentes her](#)

BOKS: Fakta om Sankt Annæ Gymnasium og Gymnasiekoret

- Sankt Annæ Gymnasium består af både en grundskoledel (elever fra 3.-9. klasse) et gymnasium og Sangskolen, der er skolernes musiske uddannelsesspor. Det er det eneste gymnasium i Danmark, der er kommunalt drevet
- Skolen har i alt 1300 elever
- Eleverne i grundskolen modtager sangundervisning som en del af deres almindelige skolegang og de synger i hhv. Sankt Annæ Pigekor eller Københavns Drengekor
- Sankt Annæ Gymnasiekor blev etableret i 1967. I dag og er det opdelt i tre forskellige kor - klassisk kor, kammerkor og rytmisk kor - med forskellige dirigenter. De tre kor har tilsammen ca. 200 sangere, der alle er elever på gymnasiet
- Det store klassiske kor dirigeres i dag af Flemming Vindekilde, som tiltrådte i 2001. Kormedlemmerne er alle elever på Sankt Annæ Gymnasium
- Korene optræder i kirker og koncertsale og er hvert andet år på en længere turné
- Der er omkring hvert kor et team af lærere og i dag deltager altid lærere af begge køn på turnéer

- Sankt Annæ Gymnasiums nuværende rektor, Anette Holst tiltrådte i 2014
- Skolens studie- og ordensregler findes [her](#).

Kontakt

Børne- og Ungdomsforvaltningen via pressechef Janni Brixen
mobil 51336860 mail p97w@kk.dk

